

ԱՌՈՂՋ ԱՊՐԵԼԱԿԵՐՊ

7-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ 1 ԴԱՍԱԺԱՄ

ԸՆԴԱՄԵՆԸ 17 ԴԱՍԱԺԱՄ

ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ “ՋՐԱԲԵՐԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ” ՊՈԱԿ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝ ԱՆԱՀԻՏ ՄԱԴԱԹՅԱՆ

ԿԱԶՄՈՂ՝ ԱՆԱՀԻՏ ՄԱԴԱԹՅԱՆ

ԱՄՍԱԹԻՎ	ԴԱՍԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐ	ԺԱՄ	ՆՊԱՏԱԿ	ՎԵՐՁՆԱՐԴՅՈՒՆՔ
1-ին շաբաթ	Մենդի գովազդ, սենդի հիգիենա	1	<ul style="list-style-type: none"> Աշակերտներին ծանոթացնել սենդի ընտրության վրա գովազդի հնարավոր ազդեցությանը: Աշակերտներին օգնել պահպանելու պատշաճ սենդային հիգիենան, երբ սնունդ են գնում կամ սնվում դրսում: Ներկայացնել մթերքի «պիտանելիության ժամկետը» ստուգելու հայեցակարգը 	<ul style="list-style-type: none"> Բացահայտել սենդի ընտրության վրա ազդող բոլոր գործոնները, կարողանալ դիմակայել հասակակիցների, լրատվամիջոցների, այլ խմբերի ու հաստատությունների ճնշումներին: Տարբերակել այն գործոնները, որոնք ազդում են աշակերտների՝ սենդի ընտրության վրա: Բացատրել, որ սենդի գովազդը վաճառքի եղանակ է և ազդում է մարդկանց՝ սենդի ընտրության վրա: Բացահայտել փողոցներում վաճառվող սենդամթերքի հիգիենայի խնդիրները, հնարավոր վտանգները և կանխարգելման եղանակները
2-րդ շաբաթ	Առողջ սնվելու բաղադրատոմս և սենդի անվտանգություն	1	<ul style="list-style-type: none"> Աշակերտներին օգնել զարգացնելու խոհարարական գործնական հմտությունները՝ սովորեցնելով նրանց պատրաստել իրենց սիրած կերակուրները պատշաճ ձևով: Հարստացնել հիգիենայի մասին 1-ին դասից քաղած 	<ul style="list-style-type: none"> ճանաչել ամենատարածված սենդային թունավորումները, դրանց ախտանշանները և ախտանշաններն ու կանխարգելումը: Կիրառել սենդի հիգիենայի սկզբունքները:

			գիտելիքները՝ հասկանալով, թե ինչպես կարելի է լավ հիգիենա պահպանել կերակուր պատրաստելու ընթացքում	
3-րդ շաբաթ	Տարիանման պլան- ուրվագծի մշակման քայլերը	1	Խթանել աղետների ժամանակ անհրաժեշտ գործողություններին և կանոններին տիրապետելու, տարիանման պլան- ուրվագիծը քայլ առ քայլ մշակելու կարողություններ:	<ul style="list-style-type: none"> • Մշակել տարիանման պլան-ուրվագիծ: • Տարբերակել և առաջնորդվել տարիանման պլան- ուրվագծում կիրառվող պայմանական նշաններով:
4-րդ շաբաթ	Տարիանման պլան- ուրվագծի մշակման քայլերը (շարունակությունը) Տարիանման վարժանք	1	Խթանել աղետների ժամանակ անհրաժեշտ գործողություններին և կանոններին տիրապետելու կարողությունը: Օգնել գիտակցելու տարիանման վարժանքի նշանակությունն արտակարգ իրավիճակներում:	<ul style="list-style-type: none"> • Մշակել տարիանման պլան-ուրվագիծ: • Տարբերակել և առաջնորդվել տարիանման պլան- ուրվագծում կիրառվող պայմանական նշաններով: • Նախապատրաստել աղետի կապոց. թվարկել անհրաժեշտ իրերը, փաստաթղթերը, սննդամթերքը, հագուստը:
5-րդ շաբաթ	Անհապաղ օգնություն մարմնի գերտաբացման և արևահարության, գերսառեցման ու ցրտահարության դեպքում	1	Նախագգուշական միջոցառումների իրականացնելու շնորհիվ կանխել արևահարությունը, ցրտահարությունը: Արևահարության, ցրտահարության նախանշանների դեպքում ցուցաբերել առաջին օգնություն	<ul style="list-style-type: none"> • ճանաչել մարմնի գերտաբացման և արևահարության, գերսառեցման ու ցրտահարության նշանները: • Ցուցաբերել առաջին օգնություն մարմնի գերտաբացման և արևահարության, գերսառեցման ու ցրտահարության դեպքերում: Նշել՝ ինչ չի կարելի անել առաջին

				օգնություն ցուցաբերելիս
6-րդ շաբաթ	Դրական ինքնավերաբերմուն ք	1	Խթանել ինքնաճանաչումը, դրական ինքնավերաբերմունք ը, վերհանել դրական ներքին ռեսուրսները՝ կիրառելով դրանք որպես սեփական անձն իր ամբողջականության մեջ դիտարկելու միջոց:	<ul style="list-style-type: none"> •Վերլուծել սեփական դրական որակները, հաջողությունները և ուժեղ կողմերը:
7-րդ շաբաթ	Վերաբերմունքը սեփական արտաքինի և դրա փոփոխությունների նկատմամբ	1	Օգնել գիտակցելու, թե ինչ գործոններ են ազդում դեռահասության շրջանում մարմնի պատկերի ընկալման վրա (ՉԼՄ-ներ, անիրատեսական գեղեցկության չափանիշներ): Դիտարկել դեռահասության շրջանում մարմնի փոփոխությունները և դրանց վերաբերյալ անհանգստությունը:	<ul style="list-style-type: none"> •Մեկնաբանել գեղեցկության չափանիշները մեդիայում: •Ընկալել, որ հասունացման շրջանում ֆիզիկական փոփոխություններն անխուսափելի են և խիստ անհատական: •Մեկնաբանել դրական ինքնավերաբերմունք ի և սեփական արտաքինը ընդունելու կարևորությունը:
8-րդ շաբաթ	Ինքնագնահատակա ն. ինչպիսի՞ն էմ ես	1	Խթանել դրական ինքնավերաբերմունք ի և դրական ինքնագնահատական ի կարևորության գիտակցումը	<ul style="list-style-type: none"> •Մեկնաբանել դրական ինքնավերաբերմունք ի և սեփական արտաքինի ընդունման կարևորությունը: •Վերլուծել սեփական դրական որակները, հաջողությունները և ուժեղ կողմերը:
			<ul style="list-style-type: none"> • Օգնել գիտակցելու ռիսկային վարքագծի դրդապատճառները: 	<ul style="list-style-type: none"> •Ներկայացնել՝ ինչու են դեռահասները հակված ռիսկային

<p>9-րդ շաբաթ</p>	<p>Ծխախոտի ազդեցությունը</p>	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Նկարագրել ծխախոտի, ծխախոտային արտադրատեսակների, նարգիլեի, նիկոտին պարունակող այլ արտադրանքի (վեյփեր, սնուս և այլ) կարճաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունը: <ul style="list-style-type: none"> • Տեղեկացնել կախվածության նշանների, վտանգների և հետևանքների մասին: 	<p>վարքագիծ դրսևորելու:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Բացատրել, թե ինչպես են վնասակար սովորություններն ազդում առողջական և հոգեկան վիճակի վրա, թվարկել կախվածության նշանները, վտանգները և հետևանքները: • Նկարագրել ծխախոտի, ծխախոտային արտադրատեսակների, նարգիլեի, նիկոտին պարունակող այլ արտադրանքի (վեյփեր, սնուս և այլ) կարճաժամկետ և երկարաժամկետ հետևանքները:
<p>10-րդ շաբաթ</p>	<p>Անվտանգ և ռիսկային վարքագիծ: Ինչպես կարողանալ «ոչ» ասել</p>	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Օգնել գիտակցելու և նվազեցնելու ուրիշների ազդեցությունը իրենց որոշումների վրա: <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել և դիտարկել տարբեր հնարավոր վտանգավոր իրավիճակներ, օգնել մշակելու դրանցից խուսափելու միջոցներ և անվտանգության կանոններ 	<ul style="list-style-type: none"> • ճանաչել հնարավոր վտանգավոր և անվտանգ գործողությունները էլեկտրոնային միջոցների օգտագործման, մոլախաղերի և ռիսկային հարաբերությունների դեպքում: • Մեկնաբանել, թե ինչպես ուրիշները կարող են ազդել սեփական առողջությանը վերաբերող որոշումների կայացման վրա, օրինակ՝ մեքենա վարելը, մոլախաղերը, տարբերակել կողմնակի դրական և բացասական

				ազդեցությունները, ինչպես նաև գովազդի, ֆիլմերի ազդեցությունը: Ցուցադրել վտանգավոր իրավիճակներից խուսափելու և հասակակիցների ճնշմանը դիմակայելու կարողություն: •Թվարկել հիմնական անվտանգության կանոնները և նշել՝ ում դիմել օգնության համար:
11-րդ շաբաթ	Բռնության տեսակները, թյուրընկալումները և հետևանքները	1	Ընկալել բռնությունը՝ որպես երևույթ, և դրա տեսակները, ինչպես նաև հասկանալ և ներկայացնել բռնության բացասական ազդեցությունը	•Տարբերել բռնության և ոտնձգության տեսակները՝ ֆիզիկական, հոգեբանական, տնտեսական, անտեսում, վերահսկում: •Պատկերացում ունենալ բռնության անթույլատրելիության և դատապարտելիության մասին:
12-րդ շաբաթ	Բռնությանն արծագանքելը	1	Հասկանալ բուլինգին/բռնությանն արծագանքելու և բռնության ենթարկվածին աջակցելու կարևորությունը	•Ներկայացնել ինչպես վարվել բուլինգին/բռնությանն ակնատես լինելու դեպքում
13-րդ շաբաթ	Բուլինգի տեսակները	1	Սովորողներին իրազեկել բուլինգի և նրա ազդեցության մասին, օգնել հասկանալու՝ ինչպես կանխարգելել այն:	•Նկարագրել և տարբերակել բուլինգը, կիբերբուլինգը և տրոլինգը
			Բարձրացնել իրազեկումը բռնության և բուլինգի	•Ներկայացնել բռնության և բուլինգի բացասական

14-րդ շաբաթ	Բռնության բուլինգի դրսևորումները, հետևանքները և կանխարգելումը	և 1	դրսևորումների, դրանց հետևանքների և կանխարգելման հնարավոր քայլերի վերաբերյալ	ազդեցությունը և հնարավոր հետևանքները: •Նկարագրել բռնության և բուլինգի կանխարգելման հնարավոր ձևերը
15-րդ շաբաթ	Յոգեբանական փոփոխությունները դեռահասության տարիքում	1	Օգնել գիտակցելու, որ դեռահասի հոգեբանական փոփոխությունները հեշտ չեն անցնում, և դրանով էլ պայմանավորված են այդ շրջանի մի շարք դժվարություններ:	•Նկարագրել հոգեբանական փոփոխությունների հնարավոր բարդությունները: •Բացատրել դեռահասության տարիքում ֆիզիոլոգիական փոփոխությունները (տղաների շրջանում): • Տեղեկացված լինել՝ ինչ աղբյուրներից գտնել վստահելի տեղեկություն սեռահասունացման վերաբերյալ
16-րդ շաբաթ	Մարմնի ընկալումը, սխալ ընկալման հետևանքները	1	Բացատրել մարմնի սխալ ընկալման հետևանքները	•Բացատրել, որ մարմնի սխալ ընկալումը նպաստում է անորեքսայի և բուլիմիայի զարգացմանը
17-րդ շաբաթ	Անձնական սահմանները	1	Ներկայացնել «մարմնի սահմաններ» հասկացությունը	•Մեկնաբանել, բացատրել մարմնի սահմանները, անձնական տարածքը, հպումների թույլատրելի և անթույլատրելի սահմանները, ինչպես վարվել, ում դիմել